

Recall: wat zegt de wetgever *precies*? NVLR 2-4-2023.

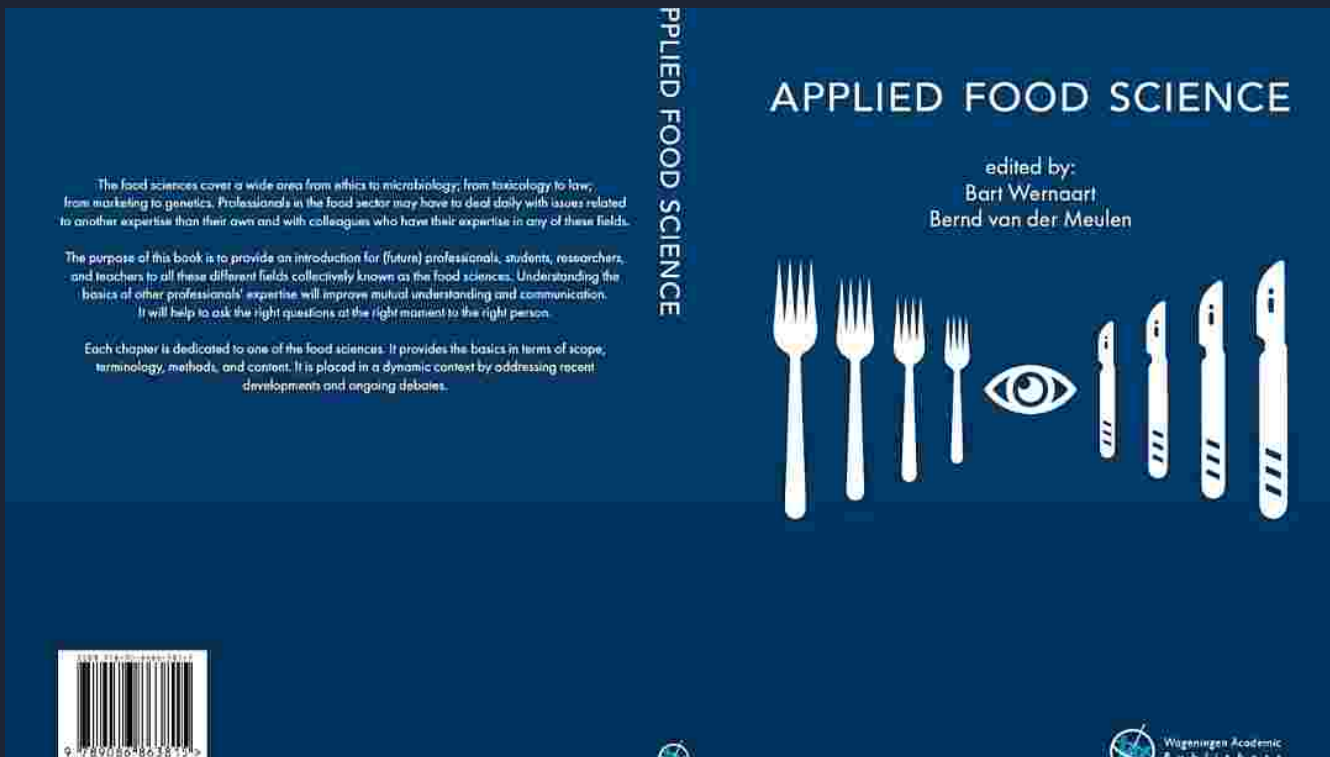
Bernd van der Meulen

European Institute
for Food Law

Reclame

- Verschijnt 21 maart
- <https://doi.org/10.3920/978-90-8686-941-1>
- <https://doi/book/10.3920/978-90-8686-933-6>

中国食品法

CHINESE FOOD LAW

A legal-systematic analysis

Edited by:
Jasmin Buijs, Bernd M.J. van der Meulen
and Juanjuan Sun

Overzicht: wat zegt de wetgever *precies*?

- Een open deur
 - Probleemstelling
 - Achtergrond
- Niet in de handel brengen
 - Art. 14 GFL
 - Bijzondere wetgeving
- Art. 19 GFL: letter voor letter
 - Toepassingsvoorwaarden
 - Normadressaten
 - Rechtsgevolgen
- Q&A

Probleemstelling

- Standaard situatie
- Naleving wettelijke norm
 - Verplicht
- Informeren overheid
 - Zwijgrecht
- Herstel
 - Kan worden opgelegd
- Voedselveiligheidssituatie
- Naleving art. 14 GFL
 - Verplicht
- Informeren overheid
 - Verplicht art. 19
- Recall
 - Van rechtswege verplicht

Artikel 138 Vo. 625/2017 CoVo

- 1. Wanneer **niet-naleving** is vastgesteld (...)
- 2. nemen zij alle maatregelen die zij passend achten om naleving (...) te waarborgen, onder meer maar niet beperkt tot het volgende:
 - g) het **gelasten van het terugroepen, uit de handel nemen,** verwijderen en vernietigen van goederen en, indien passend, het toestaan dat goederen voor andere doeleinden worden gebruikt dan waarvoor zij oorspronkelijk waren bestemd;

Voorbeeld: product gelabeld als amandelkoekjes, amandelen opzettelijk vervangen door pinda's

- Etiket vermeldt geen pinda's
- Onveilig
- Meldplicht
- Recallplicht van rechtswege
- Etiket vermeldt naast amandelen ook pinda's
- Niet onveilig
- Zwijgrecht
- Recall kan worden opgelegd

Aanvulling

- (Warenwet)regelgeving
- Aanvullende materiële plichten
 - Kan
- Aanvullende Informatieplichten
 - Kan
- Aanvullende herstelplichten
 - Kan
- Beleidsregel (b.v. Meldwijzer)
- Aanvullende materiële plichten
 - Kan niet, alleen interpretatie
- Aanvullende Informatieplichten
 - Kan niet, alleen interpretatie
- Aanvullende herstelplichten
 - Kan niet, alleen interpretatie

Belang van de analyse

- In Nederland geen aanvullende wetgeving
- Binnen voedselveiligheidskader
 - Informatieplicht
 - Recallplicht van rechtswege
- Buiten voedselveiligheidskader
 - Zwijgrecht
 - Recallplicht kan worden opgelegd

Aangehaalde bronnen

- Verordening 178/2002
 - Verordening 625/2017
 - Verordening 1169/2011
 - Diverse specifieke verordeningen
- SCoFCAH, Richtsnoeren voor de tenuitvoerlegging van de artikelen 11, 12, 14, 17, 18, 19 en 20 van Verordening (EG) nr. 178/2002 betreffende de algemene levensmiddelenwetgeving, Conclusies van het permanent comité voor de voedselketen en de diergezondheid (2010)
- NVWA, Meldwijzer onveilige levensmiddelen (2019)

1. Verbod in de handel te brengen

Niet in de handel brengen

- Art. 14 GFL: indien onveilig (schadelijk/ongeschikt)
 - Of van toepassing verklaard: art. 25 Vo. 1169/2011
- Art. 2 Vo. 315/93: toxicologisch onaanvaardbare verontreiniging
- Art. 1 Vo. 1881/2006: overschrijding limiet chemische contaminant
- Art. 3 Vo. 2073/2005 (impliciet): overschrijding microbiologische limiet
- Art. 18 Vo. 396/2005: overschrijding MRL bestrijdingsmiddel
- Art. 23 Vo. 470/2009 (impliciet): overschrijding MRL diergeneesmiddel
- Vo. 37/2010 stelt MRLs voor farmacologisch werkzame stoffen in levensmiddelen van dierlijke oorsprong: geen uitdrukkelijke rechtsgevolgen.

In de handel brengen Artikel 3 lid 8 GFL

- „in de handel brengen“: het **voorhanden hebben** van levensmiddelen of diervoeders **met het oog op de verkoop**, met inbegrip van het ten verkoop aanbieden, of enige **andere vorm** van al dan niet gratis overdracht, alsmede de eigenlijke verkoop, distributie en andere vormen van **overdracht zelf**
- Criterium \approx verkrijgbaarheid
- Overdacht \neq aan een laboratorium, aan een slachthuis, aan een toezichthouder
- Aan een recallende voorganger?

Meldwijzer

- **Voorbeeld 9, schadelijke grondstoffen / levensmiddelen**
- Een partij grondstoffen is aangekocht waarvan gehalte mycotoxinen te hoog blijkt te zijn. Het betreft een schadelijk product. Dit dient in alle gevallen gemeld te worden, **ook als de partij nog niet verwerkt is** of als eindproducten die van deze grondstof zijn gemaakt nog niet verder zijn uitgeleverd.

SCoFCAH Richtsnoeren

- Het omvat geen levensmiddelen die **nog worden verwerkt**, of **grondstoffen** die door leveranciers zijn geleverd.
- Van voorhanden hebben voor de verkoop is sprake zodra alle interne **processen voor het gereedmaken van een product voor de verkoop zijn voltooid**. Bijgevolg worden maatregelen, met inbegrip van het verwijderen van een product uit de voedselketen, die worden genomen voordat het product gereed is voor de verkoop, niet beschouwd als uit de handel nemen in de zin van artikel 19, lid 1, en hoeft er geen kennisgeving van te worden gedaan.

Artikel 14 GFL en de bijzondere wetgeving

- Lex specialis derogat legi generali?
 - Ik denk het niet
- Art. 14 lid 2: Levensmiddelen worden geacht onveilig te zijn indien zij worden beschouwd als:
 - a) schadelijk voor de gezondheid;
 - b) ongeschikt voor menselijke consumptie.
- Art. 14 lid 7: Levensmiddelen die aan specifieke communautaire bepalingen betreffende voedselveiligheid voldoen, worden veilig geacht voor zover het de aspecten betreft die onder die specifieke communautaire bepalingen vallen.
 - NB: het omgekeerde wordt niet bepaald!

Meldwijzer

- Bruggetje:
- Daarnaast zijn producten, die **niet aan een wettelijke norm voldoen**, maar als zodanig niet schadelijk zijn, eveneens ongeschikt.

SCoFCAH Richtsnoeren

- Zo betekent bijvoorbeeld de **overschrijding** van een bepaalde in de Gemeenschapswetgeving inzake residuen vastgestelde **wettelijke grenswaarde** dat het levensmiddel in kwestie waarschijnlijk schadelijk is voor de gezondheid in de zin van artikel 14, lid 4, of ongeschikt is voor menselijke consumptie in de zin van artikel 14, lid 5.
- In dergelijke gevallen **dient een beoordeling te worden uitgevoerd**, waarin de in artikel 14, leden 3 t/m 5, genoemde punten in aanmerking worden genomen in het licht van de toepasselijke wetgeving. Indien echter uit de beoordeling naar voren komt dat het levensmiddel **noch schadelijk is voor de gezondheid noch ongeschikt voor menselijke consumptie**, wordt het **niet als onveilig** beschouwd in de zin van **artikel 19** van de verordening. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn omdat in de wetgeving inzake residuen van pesticiden in levensmiddelen tolerantiewaarden zijn vastgelegd – bij overschrijding van de wettelijke grenswaarde zou het levensmiddel niet als onveilig worden beschouwd in de zin van **artikel 19** van de verordening, omdat het voor pesticiden vastgestelde maximumgehalte aan residuen rekening houdt met goede landbouwpraktijken. Wel is een dergelijk levensmiddel in strijd met de toepasselijke wetgeving inzake residuen van pesticiden, zodat het **niet in de handel** mag worden gebracht.

Ongeschikt voor menselijke consumptie

- Art. 14 lid 5 GFL: Bij de beoordeling of een levensmiddel ongeschikt is voor menselijke consumptie, wordt gezien of een levensmiddel **onaanvaardbaar** is voor menselijke consumptie, gelet op het gebruik waarvoor het is bestemd, als gevolg van verontreiniging door vreemd materiaal of anderszins, of door verrotting, kwaliteitsverlies of bederf.
- Meldwijzer: Levensmiddelen met kwaliteitsafwijkingen die geen relatie hebben met voedselveiligheid vallen niet onder de definitie van "onveilig" (bv te weinig kleurstof aan levensmiddel toegevoegd). Echter als de aard van het product zodanig is veranderd, dat het afwijkt van datgene wat de consument **redelijkerwijs mag verlangen**, dan is er ook sprake van een ongeschikt product.

Tussenconclusie

- Niet elke niet-naleving van een verbod een product in de handel te brengen, valt binnen de reikwijdte van artikel 14 GFL.
- Wanneer dat niet het geval is, geldt er geen meldplicht en geen recall-plicht ex art. 19 GFL
- Aanvullende nationale regelgeving is mogelijk, maar bestaat niet in Nederland

2. Recall

Artikel 19: toepassingsvoorwaarden

- Lid 1 (cumulatief)
 - FBO heeft
 - Een levensmiddel
 - ingevoerd, geproduceerd, verwerkt, vervaardigd of gedistribueerd
 - is van mening zijn of reden hebben aan te nemen
 - Niet voldoet aan de voedselveiligheidsvoorschriften
 - Heeft de directe controle van **de exploitant** van een levensmiddelenbedrijf verlaten
- Lid 1 (alternatief)
 - Kan consument bereikt hebben
 - Andere maatregelen volstaan niet
- Lid 2 (cumulatief)
 - Lid 1+ (?)
 - FBO is verantwoordelijk voor activiteiten betreffende detailhandel of distributie die **niet van invloed** zijn op de verpakking, etikettering, veiligheid en integriteit van het levensmiddel
 - Producten voldoen niet aan de voedselveiligheidsvoorschriften
- Lid 3 (cumulatief)
 - Lid 1+ (?)
 - FBO is van mening of heeft reden aan te nemen
 - door hem in de handel gebracht levensmiddel
 - schadelijk voor de menselijke gezondheid kan zijn
- Bespreekpunten
 - Levensmiddel → art. 18 GFL | MW: afgewaardeerd
 - Ingevoerd → art. 11 GFL
 - Voedselveiligheidsvoorschriften → art. 14 GFL
 - The initial FBO / des ursprünglichen Lebensmittelunternehmers / de ce premier exploitant du secteur alimentaire
 - Anders onvolledige toepassingsvoorwaarde
 - Is het LM hier per definitie al in de handel?
 - Nadere duiding wie niet is eerste FBO
 - Producten?
 - Voortbouwend?
 - NB eerder niet gebruikte uitdrukking = lid 1 + lid 2 of meer?
 - Schadelijk → art. 14 lid 2 sub b

SCoFCAH richtsnoeren

- Exploitanten van levensmiddelenbedrijven moeten de **criteria van artikel 14** toepassen om te bepalen of de levensmiddelen onveilig zijn en of actie moet worden ondernomen overeenkomstig artikel 19.

Verhouding tussen de leden: voortbouwend of parallel?

- Een onveilig levensmiddel heeft de directe controle van het primaire LB verlaten
 - Lid 1: verplichtingen primaire FBO
 - Lid 2: verplichtingen handel
 - Lid 3: aanvullende verplichtingen voor beiden indien het desbetreffende levensmiddel schadelijk is (in de handel in de zin van lid 1)
- Lid 1: verplichting voor FBO die onveilig LM heeft overgedragen
- Lid 2: verplichting voor handel die onveilig LM heeft overgedragen
- Lid 3: verplichting voor FBO die schadelijk LM in de handel heeft gebracht ook al is het nog niet overgedragen

Bewijsstandaard

- Lid 1
 - van mening is of redenen heeft om aan te nemen dat een levensmiddel niet aan de voedselveiligheidsvoorschriften voldoet
 - → Art 14 lid 2 a+b
- Lid 2
 - producten voldoen niet aan de voedselveiligheidsvoorschriften
 - → Art 14 lid 2 a+b
- Lid 3
 - van mening is of redenen heeft om aan te nemen dat een levensmiddel schadelijk voor de menselijke gezondheid **kan zijn**
 - → Art 14 lid 2 a
- Onzekerheid is ingebouwd
- Onzekerheid is **niet** ingebouwd
- Tenzij ook aan lid 1 moet zijn voldaan
- Onzekerheid is ingebouwd

SCoFCAH Richtsnoeren

- Artikel 19, lid 3, kan in verschillende soorten gevallen worden toegepast zoals:
 - - De exploitant **weet zeker** dat het levensmiddel schadelijk is voor de gezondheid en het is nog in zijn bezit.
 - - De exploitant beschikt over **nieuwe informatie** die hem ertoe brengt het levensmiddel als schadelijk voor de gezondheid te beschouwen, **maar deze informatie verschilt van andere informatie**. Wanneer bijvoorbeeld een exploitant een onveilig levensmiddel intern uit de handel neemt en de leverancier van dit levensmiddel daarvan in kennis stelt, kan de leverancier van mening zijn dat de verstrekte informatie in tegenspraak is met andere informatie waarover hij beschikt.
 - - Er is informatie dat het product **waarschijnlijk schadelijk voor de gezondheid** is, maar deze informatie is **nog niet volledig bevestigd**; de informatie kan voortkomen uit klachten van consumenten of gevallen betreffen waarin charges in de handel zijn gebracht die bij **steekproeven** goed blijken te zijn, terwijl andere charges niet goed zijn gebleken.
 - - Informatie over een ontstaand risico.
- Deze bepaling heeft ten doel de bevoegde autoriteiten niet alleen in staat te stellen kennis te nemen van levensmiddelen die met zekerheid onveilig zijn, maar ook vroegtijdige waarschuwingen te ontvangen of **potentiële (mogelijk ontstaande) risico's** aan te wijzen om ervoor te zorgen dat dergelijke risico's op zo doeltreffend en evenredig mogelijke wijze worden beheerst.
- In sommige gevallen, bijvoorbeeld **wanneer verdere of meer gevalideerde informatie bevestigd** dat het product schadelijk voor de gezondheid is en de directe controle van de oorspronkelijke exploitant heeft verlaten, zijn de verplichtingen inzake het uit de handel nemen en terugroepen als omschreven in artikel 19, lid 1, van toepassing.

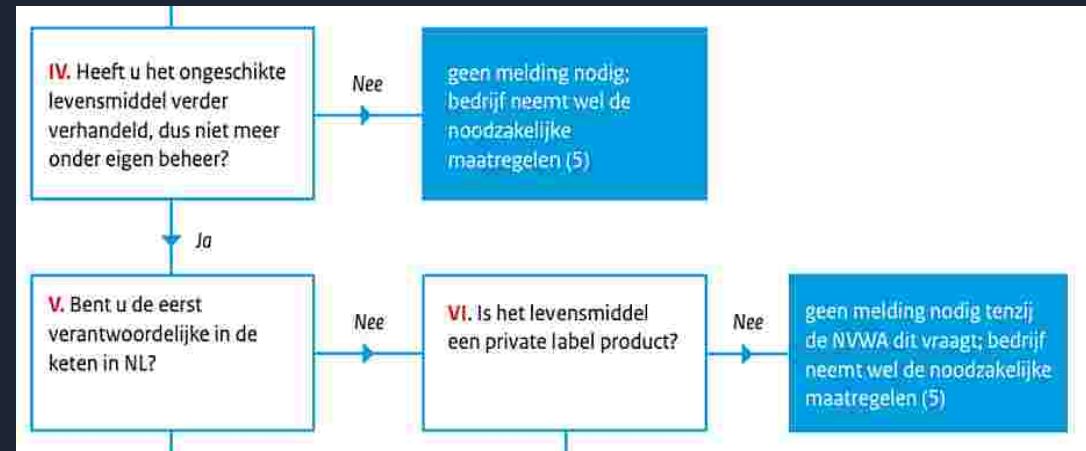

Artikel 19 normadressaten

- Lid 1
 - Primaire FBO
 - die heeft **ingevoerd**, geproduceerd, verwerkt, vervaardigd of gedistribueerd
- Lid 2
 - FBO
 - die verantwoordelijk is voor activiteiten met betrekking tot de detailhandel of distributie die niet van invloed zijn op de verpakking, etikettering, veiligheid en integriteit
- Lid 3
 - FBO
 - die LM in de handel heeft gebracht
- Primaire FBO
- Art. 11 GFL: import in de EU
- Transformatie van het product
- ≠ primaire FBO

Meldwijzer

- Eerst verantwoordelijk levensmiddelenbedrijf
- **Voorbeeld 10, ongeschikte grondstoffen / levensmiddelen**
- Een levensmiddel is ingekocht dat ongeschikt blijkt te zijn (niet schadelijk), maar het is nog niet verder verhandeld. Het ontvangende bedrijf is niet de eerste verantwoordelijke in Nederland en het betreft ook niet een private label van dit bedrijf. Het ontvangende bedrijf hoeft niet te melden, maar informeert de leverancier en verhandelt het product niet verder. De leverancier van dit product hoeft ook niet te melden als het niet de eerste verantwoordelijke in Nederland is. Ook hier wordt weer de leverancier geïnformeerd. **Uiteindelijk meldt alleen het eerst verantwoordelijke bedrijf in Nederland of de private labelhouder.**
- Vraag 1: is de reikwijdte van art. 19 GFL geografisch beperkt?
- Vraag 2: behoort de private label houder tot de normadressaten onder lid 1 of lid 2?

Artikel 19 GFL: rechtsgevolgen

- Lid 1
 - onmiddellijk procedures inleiden om betrokken LM uit de handel te nemen
 - autoriteiten in kennis stellen
 - Eventueel
 - Consumenten inlichten
 - Terugroepen
 - Wanneer andere maatregelen niet volstaan
 - Lid 2
 - Procedures inleiden om uit de handel te nemen
 - Relevante informatie doorgeven
 - Meewerken
 - Lid 3
 - Autoriteiten onverwijld in kennis stellen
 - Niemand ontmoedigen
- Andere maatregelen gaan dus voor!
 - Zit het verschil in de reikwijdte van de toepassingsvoorwaarden en/of van de snelheid van informeren?

Artikel 7 Vo. 2073/2005

- Indien bij het testen aan de hand van de in hoofdstuk 1 van bijlage I vastgestelde voedselveiligheidscriteria ontoereikende resultaten worden verkregen, wordt het product of de partij levensmiddelen uit de handel genomen of teruggehaald **overeenkomstig artikel 19** van Verordening (EG) nr. 178/2002. In de handel gebrachte producten die zich nog niet in de detailhandel bevinden en die niet aan voedselveiligheidscriteria voldoen, mogen echter **een nadere behandeling** ondergaan waardoor het desbetreffende gevaar wordt weggenomen. Deze behandeling mag alleen worden uitgevoerd door exploitanten van levensmiddelenbedrijven die niet in de detailhandel werkzaam zijn.
- Overeenkomstige toepassing Art. 19
 - Dat zou ook in andere verordeningen kunnen, maar gebeurt daar niet.
- Alternatieve toepassingsvoorwaarde
- Alternatieve rechtsgevolgen

Recall volgens Chinees levensmiddelenrecht

Level	Type of risk	Start recall	Conclusion of recall
Level I	Foods that caused or may cause serious health damage or death after consumption	Shall be recalled within 24 hours after the food safety risk has been identified	The recall shall be finished within 10 working days
Level II	Foods has caused or may cause ordinary health damage after consumption.	Shall be recalled within 48 hours after a food safety risk has been identified	The recall shall be finished within 20 working days
Level III	Foods with false labeling information	Shall be recalled within 72 hours after being identified	The recall shall be finished within 30 working days

Resultaat van de recall

- Anders dan in China (en VS) zegt de wet in EU en Nederland niets over:
 - Te bereiken resultaat
 - Termijn
 - Voltooiing

Eindconclusie

- NVWA heeft behoefte aan:
 - Uitbreiding meldplichten
 - Uitbreiding recallplichten
- De weg daarheen
 - Is wel nationale regelgeving
 - Is niet beleidsregelgeving

In schema

		Niet in de handel brengen	Uit de handel nemen	Terugroepen van consumenten	Autoriteiten in kennis stellen	Sanctie
Voldoet niet aan wettelijke norm	Art. 2 Vo 315/93 Art. 1 Vo 1881/2006 Etc.	+	-	-	-	WWB B&B art. 2-10 WWB B&B art. 2-9
Onveilig (incl. ongeschikt)	Art. 14-2 a+b	+				WWB B&B art. 2-10
Onveilig (incl. ongeschikt)	Art. 14-2 a+b Art. 19-1		+			WWB B&B art. 2-10
Indien consument bereikt	Art. 14-2 a+b Art. 19-1			+		WWB B&B art. 2-10
Na recall	Art. 14-2 a+b Art. 19-1				+	WWB B&B art. 2-10
Schadelijk (exclusief ongeschikt) In de handel	Art. 14-2 a Art. 19-3				+	WWB B&B art. 2-10

Vriendelijk dank
voor uw aandacht

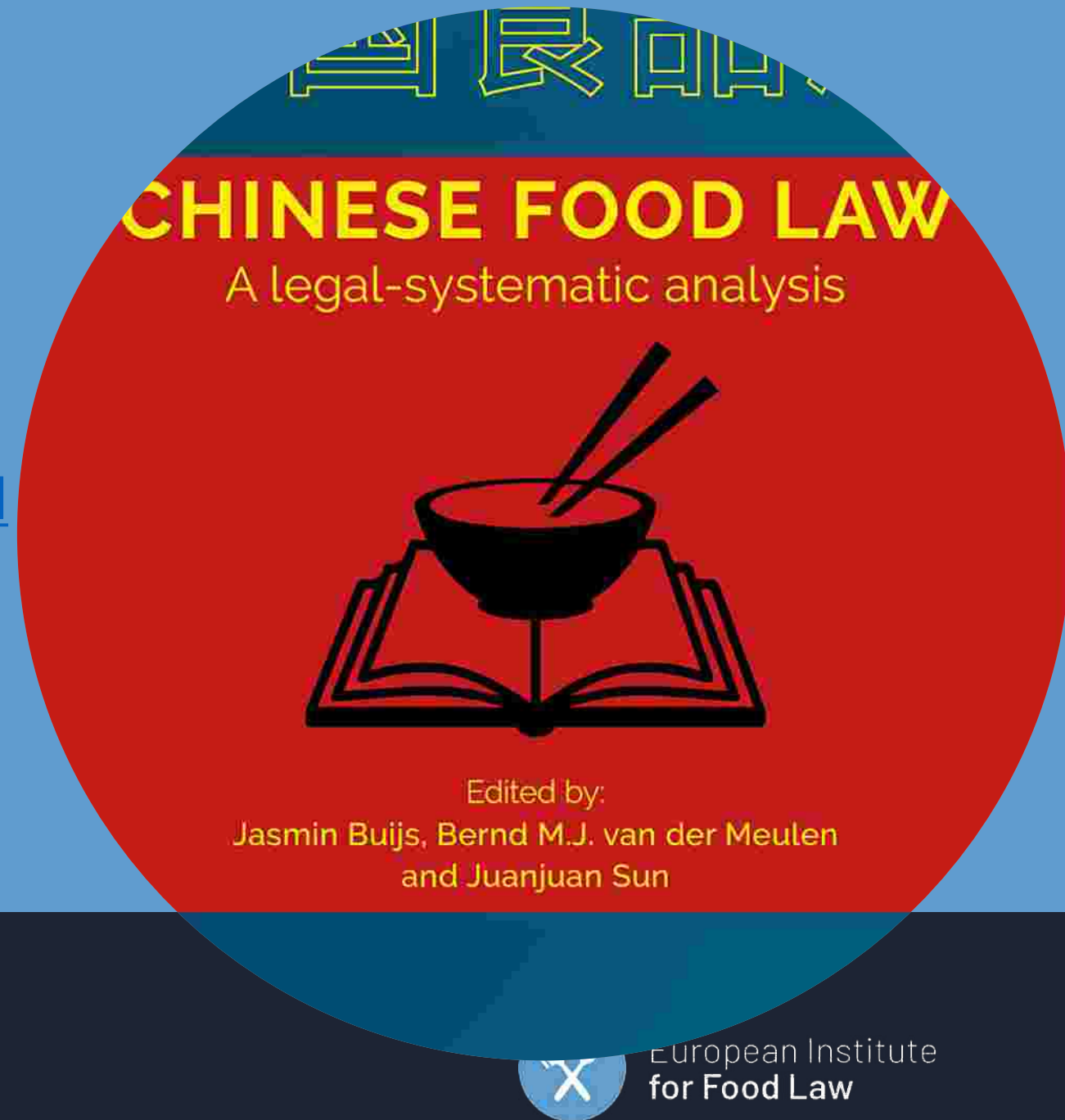
Q&A

Bernd.vanderMeulen@food-law.nl

www.BerndvanderMeulen.eu

www.food-law-academy.com

www.food-law.nl

European Institute
for Food Law

Bijlage

Artikel 14

Voedselveiligheidsvoorschriften

1. Levensmiddelen worden niet in de handel gebracht indien zij onveilig zijn.
2. Levensmiddelen worden geacht onveilig te zijn indien zij worden beschouwd als:
 - a) schadelijk voor de gezondheid;
 - b) ongeschikt voor menselijke consumptie.
3. Bij de beoordeling of een levensmiddel onveilig is, worden de volgende punten in aanmerking genomen:
 - a) de normale omstandigheden van het gebruik van het levensmiddel door de consument, alsmede in alle stadia van productie, verwerking en distributie, en
 - b) de informatie die aan de consument wordt verstrekt, inclusief de informatie op het etiket, of andere informatie die algemeen voor consumenten beschikbaar is betreffende het vermijden van specifieke nadelige gezondheidseffecten van een bepaald levensmiddel of een categorie levensmiddelen.
4. Bij de beoordeling of een levensmiddel schadelijk voor de gezondheid is, worden de volgende punten in aanmerking genomen:
 - a) niet alleen het vermoedelijke onmiddellijke en/of kortetermijn- en/of langetermijneffect dat het levensmiddel heeft op de gezondheid van iemand die het consumeert, maar ook het effect op diens nakomelingen;
 - b) de vermoedelijke cumulatieve toxische effecten;
 - c) de bijzondere fysieke gevoeligheden van een specifieke categorie consumenten ingeval het levensmiddel voor die categorie consumenten bestemd is.
5. Bij de beoordeling of een levensmiddel ongeschikt is voor menselijke consumptie, wordt bezien of een levensmiddel onaanvaardbaar is voor menselijke consumptie, gelet op het gebruik waarvoor het is bestemd, als gevolg van verontreiniging door vreemd materiaal of anderszins, of door verrotting, kwaliteitsverlies of bederf.

6. Wanneer een onveilig levensmiddel deel uitmaakt van een partij of zending van dezelfde klasse of omschrijving, wordt aangenomen dat alle levensmiddelen in die partij of zending onveilig zijn, tenzij een uitvoerig onderzoek geen aanwijzingen oplevert dat de rest van de partij of zending onveilig is.

7. Levensmiddelen die aan specifieke communautaire bepalingen betreffende voedselveiligheid voldoen, worden veilig geacht voorzover het de aspecten betreft die onder die specifieke communautaire bepalingen vallen.

8. Het feit dat een levensmiddel voldoet aan de voor dat levensmiddel geldende specifieke bepalingen belet de bevoegde autoriteiten niet de nodige maatregelen te nemen om beperkingen op te leggen aan het in de handel brengen of te eisen dat het uit de handel wordt genomen indien er redenen zijn om te vermoeden dat het levensmiddel onveilig is, al voldoet het aan de bepalingen.

9. Wanneer specifieke communautaire bepalingen ontbreken, worden levensmiddelen veilig geacht wanneer zij voldoen aan de specifieke bepalingen van de nationale levensmiddelenwetgeving van de lidstaat op het grondgebied waarvan de levensmiddelen in de handel zijn gebracht, voorzover die bepalingen worden vastgesteld en toegepast overeenkomstig het Verdrag, in het bijzonder de artikelen 28 en 30.

Artikel 19

Verantwoordelijkheden voor levensmiddelen: exploitanten van levensmiddelenbedrijven

1. Indien een exploitant van een levensmiddelenbedrijf van mening is of redenen heeft om aan te nemen dat een levensmiddel dat hij ingevoerd, geproduceerd, verwerkt, vervaardigd of gedistribueerd heeft niet aan de voedselveiligheidsvoorschriften voldoet, leidt hij onmiddellijk de procedures in om het betrokken levensmiddel uit de handel te nemen, wanneer dit de directe controle van de exploitant van een levensmiddelenbedrijf heeft verlaten, en de bevoegde autoriteiten daarvan in kennis te stellen. Indien het product de consument bereikt kan hebben, stelt de exploitant de consumenten op doeltreffende en nauwkeurige wijze in kennis van de redenen voor het uit de handel nemen en roept zo nodig, wanneer andere maatregelen niet volstaan om een hoog niveau van gezondheidsbescherming te verzekeren, de reeds aan consumenten geleverde producten terug.

2. Een exploitant van een levensmiddelenbedrijf die verantwoordelijk is voor activiteiten met betrekking tot de detailhandel of distributie die niet van invloed zijn op de verpakking, etikettering, veiligheid en integriteit van het levensmiddel leidt, binnen het bestek van zijn activiteiten, procedures in om producten die niet aan de voedselveiligheidsvoorschriften voldoen, uit de handel te nemen en draagt bij tot de voedselveiligheid door relevante informatie door te geven die nodig is om een levensmiddel te traceren, waarbij hij meewerkt aan de door de producenten, de verwerkers, de fabrikanten en/of de bevoegde autoriteiten ondernomen actie.

3. Een exploitant van een levensmiddelenbedrijf stelt de bevoegde autoriteiten onverwijld in kennis als hij van mening is of redenen heeft om aan te nemen dat een door hem in de handel gebrachte levensmiddel schadelijk voor de menselijke gezondheid kan zijn. Hij stelt de bevoegde autoriteiten in kennis van de maatregelen die hij heeft genomen om risico's voor de eindgebruiker te voorkomen en verhindert of ontmoedigt niemand om overeenkomstig de nationale wetgeving en de juridische praktijk, met de bevoegde autoriteiten samen te werken, indien hierdoor een risico in verband met een levensmiddel kan worden voorkomen, beperkt of weggenomen.

4. De exploitanten van levensmiddelenbedrijven werken samen met de bevoegde autoriteiten aan maatregelen om risico's, verbonden aan een levensmiddel dat zij leveren of geleverd hebben, te vermijden of te beperken.